

TOULKY Ā UMÁVOU - ZA JIĀ~INOu JIRĀ•SKOVOU (NEJEN)

ĀšterĀ½, 15 leden 2019

DneĀinĀ- vĀ½let jsem nazvala vĀ½letem za JiĀ™inou JirĀiskovou, ale jak se nakonec ukĀizalo, byl daleko obsĀihleĀĀ-. JiĀ™ JirĀiskovĀj patĀ™ila k vynikajĀ-cĀ-m ĀeskĀ½m hereĀkĀim a nenĀ- ji tedy tĀ™eba zvlĀĀjĀĀ pĀ™edstavovat. MoĀ½nĀj slo bylo vĀ½stiĀ½nĀjĀĀ- v pĀ™Ā-tomnĀ©m Ā•ase, protoĀ½e filmy, ve kterĀ½ch excelovala, se hraĀ- a budou hrĀit stĀile.

JeĀ-m prvnĀ-m manĀ½elem

byl JiĀ™Ā- Pleskot, druhĀ½m Ā½ivotnĀ-m partnerem byl reĀ½isĀ©r ZdenĀk PodskalskĀ½. Pan PodskalskĀ½ byl rodĀjkem z jihoĀeskĀ½ch Malenic, obce leĀ½Ā-cĀ- na Ā™ece VolyĀ^ce.

Moje maminka se s

reĀ½isĀ©rem PodskalskĀ½m setkala nĀkdy kolem r. 1969 Ā•i 1970, kdy se u nĀis v obci natĀĀ•ela epizoda Ach ta vojna z cyklu BejvĀvalo. Tehdy poĀ½Ājdal reĀ½isĀ©r moji maminku o pĀjr laskavostĀ- potĀ™ebnĀ½ch k natĀĀ•enĀ-. KdyĀ½ natĀĀ•enĀ- skonĀilo, dostala maminka zbytek polĀ©vky z vojenskĀ©ho kotle, prĀ½ pro Ā•unĀ-ka. Asi za hodinu ale pĀ™ibĀhl pan reĀ½isĀ©r celĀ½ neĀĀ½astnĀ½ - scĀ©na se prĀ½ musĀ- pĀ™etoĀit a nutnĀ potĀ™ebujĀ- alespoĀ½ malĀ½ zbytek polĀ©vky pro panĀ- Bohdalovou; a snad uĀ½ ji maminka nevyllila, jinak prĀ½ by musela mĀ-t panĀ- JiĀ™inka tu od prasete z koryta. No nevĀ-m, jak by se panĀ- BohdalovĀ© lĀ-bilo jĀ-st to, co ĀjtĀtinĀĀ• nestaĀil pozĀ™Ā-t. NaĀjtĀstĀ- na kamnech stĀil hrnec s dosud nedotĀ•enou polĀ©vkou. Tolik malĀj vzpomĀnka.

UĀ½ dlouho jsem mĀla v

plĀjnu se do Malenic podĀ-vat, je to hezkĀ½ kout na rozhranĀ- dvou jihoĀeskĀ½ch okresĀ, strakonickĀ©ho a prachatickĀ©ho. BĀ½valo to jedno z mĀ-st, kde ze Ā umavskĀ© stĀ™ely vystupovali milovnĀ-ci pĀ™Ā-rody a pĀĀĀ- turistiky. To se jeĀjtĀ spĀjvalo hojnĀ pod ĀjirĀjkem. Ā umavskĀj stĀ™ela se Ā™Ā-kĀjvalo za mĀ©ho mlĀjdĀ- motorĀĀku supĀjĀ-cĀ-mu na trase Strakonice - Vimperk - Volary. Resp. se jednĀj o traĀ½ se zaĀĀjtkem v BĀ™eznici. VĀdĀla jsem, Ā½e na hĀ™bitovĀ je pochovanĀ½ i pan Pleskot se svojĀ- druhou manĀ½elkou, panĀ- Olgou ĀEuĀ™Ā-kovou, svĀ©ho Ā•asu populĀrnĀ- hlasatelkou (mj. uvĀjdĀla i VlaĀjtoVKu, televiznĀ- poĀ™ad pro dĀti).

A tak jsem do Malenic

vyrazila, a Ā½e se vĀ½let protĀhne aĀ½ do pozdnĀ-ho odpoledne, jsem v tĀ© chvĀli netuĀjila. Vila po panĀ- JirĀiskovĀ© stojĀ- u Ā™eky, v roce 2002 ji oĀklivĀ poniĀily zĀplavy. JĀj jsem vĀjak vilu nefotila a vyrazila ke hĀ™bitovu.

Na malenickĀ©m

hĀ™bitovĀ stojĀ- hroby zmiĀovanĀ½ch pĀjirĀ- v tĀ•snĀ© blĀ-zkosti, u zdi kostela jsem objevila jeĀjtĀ hrob s bustou architekta Josefa ZĀ-tka. Tento rodĀjk z Prahy zde nalezl mĀ-sto poslednĀ-ho odpoĀinku. Ā• se narodil i zemĀ™el v Praze, ke konci Ā½ivota trĀjvil Ā•as na nedalekĀ©m lĀovickĀ©m zĀjmku, a proto mĀl k MalenicĀ-m blĀ-zko. KromĀ vĀjeobecnĀ znĀjmĀ½ch objektĀ navrhl i budovu Ājkoly v ZĀjlezlech, vesnicĀ-kousek od Malenic, kam jsem pokraĀovala.

Krajina se v tĀchto

mĀ-stech mĀnĀ-, je kopcovitĀ; a je tu prostĀ krĀjsnĀ. V Libotyni jsou krĀjsnĀj stavenĀ-, je na nich rukopis jihoĀeskĀ©ho rodĀjka Jakuba Bursy. O nĀm by se dal napsat samostatnĀ½ ĀĀĀnek. NejĀ-beznĀjĀĀ- je pamĀjtkovĀ chrĀjnĀnĀj budova bĀ½valĀ© kovĀjrnj.

Na jeĀ-m zĀjpraĀ½Ā-

stĀjila poloĀ½enĀj vzduchovka. V duchu jsem si s velkou dĀjvkou nadsĀjzky Ā™ekla, jestli ji majitel nepouĀ½Ā-vĀj na otravnĀ© turisty, fotografujĀ-cĀ- jeho objekt, to bych mĀla smĀlu. (Mimochodem, uĀ½ jsem rĀjnu vzduchovkou do ruky kdysi zaĀjila, nebylo to nic, co bych si chtĀla zopakovat.) U vedlejĀĀ- chalupy s BursovĀ½m rukopisem byli majitelĀ© velmi pĀ™Ā-vĀtivĀ-, po mĀ©m zdvoĀ™ilĀ©m poĀ½ĀjĀdĀjnĀ-,

zda mohu fotit, rádi souhlasili. Ze zkušenost- mohu napsat, ¼e Āsto b½vaj- lidĀ prÁivem pyÁjn- na to, co vlastn- rukou opravili a dovedli ke krÁise, a nevad- jim, ¼e si nÁkdo fotografuje jejich dÁm. Naopak u objektÁ, kde vÁjdne nepoÁÁidek a chaos, Āsto b½vaj- ohromnĀ cedule se zÁkazem vstupu, a obrovÁjt- hafani stÁeÁ- okolÁ- objektu. To je ale v½sostnĀ prÁivo ka¼dÁho. Po Libotyni jsem vyjela na LÁjtÁnÁ-. Byla jsem tu asi pÁmed 5 lety a tehdy mi uÁroval nÁjdhernÁ½ vÁ½hled od kostela do vnitrozemÁ-. Ze LÁjtÁnÁ- je to kousek k rozhlednÁ na MaÁskĀm vrchu. PÁ kilometru pod rozhlednou je malĀ parkoviÁjtÁ, cesta na rozhlednu trvÁj chvíli.

PÁede mnou Áilapal mlad½ zamilovan½ pÁjr, na ochozu u rozhledny si dÁlali mlad- lidĀ self-Āka. Proto¼e jsem jim nechÁla kazit jejich lÁ-bacÁ- nÁjladu, po pÁjr zÁjbÁ, rech jsem sestoupila dolÁ. AÁ se miÁjdÁ- vydovÁjdÁ-â€!

Pak jsem vyjela na hlavnÁ- tah Vimperk - Prachatice a zaboÁila na La¼iÁjtÁ. DalÁ- zastÁvkou byla b½valÁj obec SedlmÁ-n. Mnoho tu z nÁ- nezbylo, ale i tak je tu krÁisnÁ, mÁ-t vÁ-ce Āasu, Ájla bych a¼ k ZÁbrdskĀ skÁje. Na strmĀm svahu pilnÁ pracovaly ÁivĀ sekaÁky, uÁjetÁ- mnoho prÁice a pohonnÁ½ch hmot. MyslÁ-m tÁ-m samozÁmejmÁ ovce a kozy. VÁbec je prima, ¼e se do ÁumavskĀ krajiny ve vÁtÁj- mÁ-Á vrÁtilo pastevectvÁ- a chov dobytka.

Z b½valÁ½ch obcÁ- jsem navÁjtÁ-vila i Cudrovice. Tady u¼ nezbylo vÁbec nic, mÁ-sto, kde stÁjval hÁbitov a kostel, je vÁjak pietnÁ upraveno. Je odtud blÁ-zko na hrad Hus a malebnĀ ĀdolÁ-Blanice.

Kolem zchÁtralĀho BlanickĀho mlÁna jsem mÁla v Āmyslu pokračovat u¼ domÁ. Ale pak mi to nedalo a jeÁjtÁ, jsem navÁjtÁ-vila tÁmi krÁisnÁj mÁ-sta - ArnoÁtov, KÁiÁanov, Zbytiny, se zajÁ-Ákou do Koryta. Krajina tady mÁj u¼ jinÁ½ rÁiz, aĀ bylo zÁjÁ-, svÁ-tilo slunÁ-Āko, vÁ-tr byl studenÁ½ a ÁjtÁ-pal do tvÁjÁ-.

I dnes, v dobÁ, technick½ch vymo¼enostÁ-, tu nenÁ- lehkÁ½ Áivot, jakĀ to asi b½valo kdysi, to u¼ by nikdo asi zkouÁjet nechÁl. Z digitÁlnÁ-ch ÁjkolnÁ-ch kronik obcÁ- Koryto a MiletÁ-nky jsem vyĀetla osudy uÁitelÁ, kteÁ- sem po vÁjce byli umÁ-stÁni a bylo to ĀtenÁ- neveselĀ. Panovaly zde tristnÁ- pomÁry co se tÁ½e stavu ÁjkolnÁ-ch budov, nÁjrodstnÁ-ho slo¼enÁ- Áactva, zÁjmu o vzdÁlÁjnÁ- vlastnÁ-ch potomkÁ ze strany rodiĀ-Á. K tomu tlak ze strany nadÁ-zenÁ½ch slo¼ek.

Kdy¼ jsem Āetla zÁjÁitky tehdejÁj-čch kantorÁ-, bÁhal mi mrÁjz po zÁjdech. Kolem zchÁtralĀ budovy Ájkoly tekla proud moĀ-Ávky, negramotnÁ- reemigranti z Rumunska, kteÁ- sem pÁmiÁjli po vÁjce, nestÁjli o vzdÁlÁjnÁ- dÁtÁ-, vÁÁmili dokonce na povÁry a straÁjidla. Kdy¼ se jim zde znelÁ-bilo, odeÁjli na Slovensko, a Ájkola se uzavÁela. Za pÁjr mÁsÁ-cÁ zjistik, ¼e nikde nelĀtajÁ- peĀenÁ- holubi do Āst, a zase byli zpÁjtky na Á umavÁ. VysÁ-dlenĀ domy po nÁmeckĀm obyvatelstvu jim Āsto slou¼ili jako zdroj stavebnÁ-ho materiÁjlu. Naproti tomu uÁitelĀ dÁlali mnoho neplacenĀ prÁice pÁmji zvelebenÁ- ÁjkolnÁ- budovy, ĀpravÁ- ÁjkolnÁ- zahrady.

ArnoÁtov se nachÁzÁ- tÁsnÁ u VVP Boletice a i kdy¼ jsou domy roztrouÁjenĀ, nÁ-kerĀ zanikly, obec pÁsobÁ- vcelku udr¼ovan½m dojmem. V KÁiÁanovÁ jsou patrnĀ pozÁstatky pÁvodnÁ-ch stavenÁ-. Jde o b½valĀ SchwarzenbergskĀ revÁ-ry. Kdy¼ na podzim roku 1917 pÁiÁjel mohutnÁ½ orkÁjn, na blÁ-zkĀm KnÁ-ÁecÁ-m stolci vznikly v hustÁ½ch a tÁmÁ- neproniknutelnÁ½ch lesÁ-ch obrovskĀ polomy. Bylo tÁmeba dostat dÁmevo do vnitrozemÁ-. ZapĀala tak stavba drÁjhy vedoucÁ- k nÁjdra¼Á- ve ZbytinÁch, koleje mÁly rozchod 760 mm. DrÁjha fungovala zhruba do konce druhĀ svÁtovĀ vÁjky a zbytky Á¼eleznice jsou zde na nÁkolika mÁ-stech patrnĀ.

Ve ZbytinÁch mne

zaujal kostel se hřbitovem. Vzpomínejte na povědné - o Moučenci a faráři Andraschkovi? Pochybně ze Zbytin a jméno rodiny Andraschko na hřbitově nechybělo, a sámi faráři odpovídají na milovaném Moučenci. Tehdy jsem tak psala, že život v těchto nadmořských výškách (odkud moučenecký farář pocházel) býval krušný, něco vypstovat bylo nesnadné. Ani dnes to tu není - o moc lepší. Když v novinách nebo televizi hlásá, že ve výškových polohách okresu Prachatice jsou po sněženě silnice zcela neprůjezdné, těmto jistě půjde o silnici v této lokalitě, o osíky kolem Zbytin, Ktiš, Směde.

Češm se tu tak lidé

mohou žít? Kdysi slavný brusřina skla v Arnoštově už vzala dějvo za své. Zbývají práce v lese, agroturistika, prodej regionálních produktů. Není divu, že se sem lidé nehrnou. Těba Káňanův v roce 1921 věce jak tisícovku obyvatel, dnes jich tu je stovka. Život v tvrdých podmínkách, s minimem možnosti kulturního vyžití - není - pro každého, ale ti, kteří se rozhodnou zde žít, musí být - žít - v krásném prostředí, daleko od stresu, od hektického života.

Kraj kolem Zbytin

patří k tomu nejlepšímu, co jsem v uplynulém roce viděla. Po zdravotních problémech na jaře, následně parním lázní, které mne omezovaly v cestování, jsem si na podzim vše vynahradila.

MIA,

cestovatelka